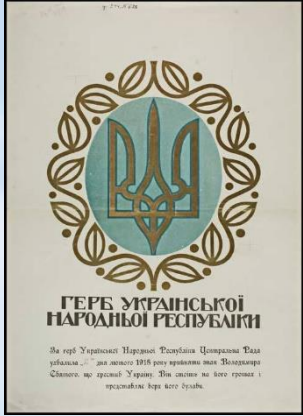

Онлайн-виставка з нагоди відзначення Дня Соборності України!

«Від сьогодні Західна
Україна лучиться з Великою
Україною в одно
нероздільне тіло, соборну та
суверенну державу».

Із промови голови галицької
делегації Льва Бачинського.
22 січня 1919 р.

«Однині воєдино зливаються століттям одірвані одна від одної частини Єдиної України – Західно-Українська Народня Республіка (Галичина, Буковина й Закарпаття) і Наддніпрянська Велика Україна». Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирали кращі сини України.»

(текст Універсалу Директорії від 22 січня 1919 року)

22 січня Україна відзначає День Соборності, приурочений до Акту злуки Української Народної Республіки (УНР) та Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).

Ополудні 22 січня 1919 року, рівно через рік після проголошення незалежності УНР на Софійській площі у Києві було урочисто оголошено про її об'єднання із ЗУНР в єдину державу. Але фактичного державного об'єднання народних республік не відбулося. Основною причиною стало скрутне становище, в ньому незабаром опинилися Директорія (орган державної влади УНР) та її уряд, які змушені були під натиском окупаційних більшовицьких військ залишити майже всю територію України. Не менш трагічною виявилася і доля ЗУНР. Через об'єктивні обставини поглибилися незгоди між урядами УНР і ЗУНР: для першого головною небезпекою були денікінці та більшовики, для другого – поляки.

Саме події 1919 року лишили всеосяжний слід в національній пам'яті народу. У 1990 році ця пам'ять спалахнула енергією інтелігенції і випросталась «живим ланцюгом», еднаючи Схід і Захід України. «Українську хвилю» утворили з нагоди 71-ї річниці проголошення Акта Злуки УНР та ЗУНР. Наприкінці 2000-х традицію створення «живих ланцюгів» почали відроджувати. В 2008-2011 роках у Києві такі «ланцюги» утворювали на мосту Патона. Таким чином символічно об'єднували правий та лівий береги Дніпра. Наше місто «живим ланцюгом» з'єднало два береги Дніпра у 2014 році. Флеш-моб пройшов на Центральному мосту міста, тисячі людей з прапорами України взяли участь у заході.

Сьогодні ми як ніколи скріплені вірою і боротьбою за майбутнє нашої країни. Ми всі єдиний народ і ніщо не зможе нас розділити!

З нагоди відзначення Дня Соборності України управління архівної справи Дніпровської міської ради підготувало онлайн-експозицію архівних документів.

Ласкаво просимо до перегляду!

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МІСЬКА РАДА
МІСЬКИЙ ГОЛОВА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

17.01.2000 № 51
м. Дніпропетровськ

Про підготовку та проведення в місті заходів щодо відзначення Дня соборності України

З метою виконання Указу Президента України від 21.01.99 №42/99 та окремого доручення Кабінету Міністрів України від 07.11.99 №1231/1, доручення голови обласної державної адміністрації від 20.12.99 №7264/2 щодо підготовки та проведення в області заходів щодо відзначення Дня соборності України:

1. Керівникам підрозділів міської ради та виконкому, міських служб, головам районних рад, до 12.01.2000 розробити конкретні заходи щодо проведення в місті циклу науково - історичних лекцій, тематичних вечорів для молоді та інших верств населення, бесід і "круглих столів", зустрічей з лідерами політичних партій, керівниками громадських об'єднань та релігійних конфесій, концертних програм, спортивних змагань, конкурсів, олімпіад серед учнівської і студентської молоді, відповідних урочистих засідань тощо, присвячених річниці з дня утворення єдиної соборної Української держави.

2. Управлінню культури та мистецтв міської ради (Бойко В.М.) у січні 2000р. організувати у бібліотеках та музеях міста тематичні виставки "Україна Соборна і суверенна держава".

3. Управлінню громадських зв'язків міської ради (Квітка С.А.) у січні 2000р. підготувати та провести силами лекторів товариства "Знання" і вчених - істориків вищих навчальних закладів та Історичного музею у трудових колективах і навчальних закладах міста цикл лекцій з висвітлення ролі та значення об'єднання в 1919 році Українських земель та проголошення єдиної Української держави.

4. Управлінню освіти та науки міської ради (Лозенко О.В.) у I кварталі 2000р. розробити тематику та провести куцові науково-теоретичні конференції і семінари за участю вчених - істориків з викладачами історії вищих навчальних закладів та шкіл з питань подальшого роз'яснення політичного та історичного значення об'єднання в 1919 році Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки для утворення єдиної Української держави.

5. Прес - службі міського голови (Мазніченко Т.В.) у I кварталі 2000р. забезпечити підготовку циклу тематичних матеріалів з питань об'єднання в 1919 році Українських земель для засобів масової інформації.

6. Організаційному відділу виконкому (Кугіт П.І.) та управлінню культури та мистецтв міської ради (Бойко В.М.) 22.01.2000 організувати та провести покладання квітів від міської ради та виконкому до пам'ятника Т.Г.Шевченку в день відзначення річниці утворення єдиної Української держави.

7. Головам районних рад 18.01.2000-21.01.2000 організувати та провести в районах міста урочисті збори, засідання, присвячені Дню соборності України.

8. Управлінню по взаємодії з правоохоронними органами і оборонній роботі міської ради (Скринник М.О.) забезпечити безпеку під час проведення святкових заходів.

9. Координацію роботи щодо виконання цього розпорядження покласти на управління громадських зв'язків міської ради (Квітка С.А.), контроль - на заступника міського голови Федоренка В.М.

Секретар міської ради

Д.О.Єрохін

Ф. 280, оп. 1,
спр. 1399,
арк. 59, 60.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МІСЬКА РАДА
МІСЬКИЙ ГОЛОВА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

18.01.2001 № 38р

м. Дніпропетровськ

Про відзначення Дня соборності
України в місті Дніпропетровську

Враховуючи велике історичне значення утворення єдиної (соборної) української держави та відповідно до Указу Президента України від 21.01.99 № 42/99 "Про День соборності України":

1. Провести 22.01.2001 о 14.00 церемонію покладання квітів до пам'ятника Т.Г.Шевченку (вул.Леніна).

2. Для організаційного забезпечення церемонії покладання квітів:

2.1.Управлінню культури та мистецтв міської ради (Бойко В.М.) підготувати сценарій церемонії, замовити квіткову продукцію та забезпечити необхідні фонограми і звукове підсилення.

2.2.Управлінню комунального господарства міської ради (Баранник О.Г.) провести роботу щодо упорядкування території біля пам'ятника Т.Г.Шевченку та прилеглої частини вулиці Леніна і Театральної площі.

2.3.Підприємству "Міськвітло" (Медведчук В.М.) та міському радіотрансляційному вузлу (Правдюк О.І.) виконати роботи щодо електрозабезпечення та звукового підсилення церемонії.

2.4.Управлінню по взаємодії з правоохоронними, контролюючими органами і оборонній роботі міської ради (Чигринець В.Г.) забезпечити під час проведення церемонії охорону громадського порядку, безпеку дорожнього руху та спільно з управлінням споживчого ринку та агропромислового комплексу міської ради (Кадун В.І.) провести заходи щодо тимчасового припинення вуличної торгівлі на прилеглої до місця проведення церемонії території Театральної площі та вулиці Леніна.

2.5.Загальному відділу виконавчого комітету міської ради (Забіяка К.І.) забезпечити участь у церемонії керівників підрозділів міської ради та виконавчого комітету.

2.6.Головам районних у місті рад взяти особисту участь у церемонії та забезпечити присутність громадськості від районів.

2.7. Голові Бабушкінської районної ради Коломойцю В.В. 22.01.2001 до 8.00 встановити дві корзини з прапорами розквітчення біля пам'ятника Т.Г.Шевченку.

2.8.Організаційному відділу виконавчого комітету міської ради (Кугіт П.І.) забезпечити координацію виконання намічених заходів та розстановку громадськості районів під час проведення церемонії в установленому порядку.

2.9.Управлінню охорони здоров'я міської ради (Рудяк О.О.) забезпечити чергування бригади швидкої медичної допомоги під час проведення святкових заходів.

2.10.Міському комунальному підприємству "Адміністративно-технічне управління" (Лебедєв А.І.) виготовити та встановити у визначених місцях святкові вітальні лозунги.

3. Управлінню освіти та науки міської ради (Лозенко О.В.) провести з 22.01.2001 в навчальних закладах міста тематичні уроки та лекції, присвячені висвітленню історичного значення утворення єдиної (соборної) української держави.

4. Управлінню культури та мистецтв міської ради організувати з 22.01.2001 проведення тематичних виставок і лекцій в музеях та бібліотеках міста.

5. Управлінню внутрішньої політики міської ради (Квітка С.А.) організувати проведення заходів, спрямованих на поглиблення взаємодії політичних сил та громадських організацій з метою об'єднання зусиль щодо подальшої стабілізації політичного і соціально-економічного розвитку міста.

6. Керівнику прес-служби міського голови Мазніченко Т.В. забезпечити висвітлення у засобах масової інформації ходу проведення святкових заходів та історичне значення утворення єдиної (соборної) української держави.

7. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника міського голови Крупського А.Ф. та керуючого справами виконавчого комітету міської ради Таратуту Л.М.

Міський голова

І.І.Куліченко

Ф. 280, оп. 1,
спр. 1760,
арк. 189-191.

15

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МІСЬКА РАДА
МІСЬКИЙ ГОЛОВА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

17.01.03 № 499

м. Дніпропетровськ

Про відзначення Дня соборності України
в місті Дніпропетровську

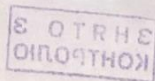
Враховуючи велике історичне значення утворення єдиної (соборної) української держави та відповідно до Указу Президента України від 21.01.99 № 42/99 "Про День соборності України" і розпорядження міського голови від 08.01.03 № 16р "Про перелік загальноміських святкових заходів за участю міського голови на I квартал 2003 року":

1. Затвердити план заходів щодо відзначення Дня соборності України у місті Дніпропетровську 22.01.03 (додаток).

2. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника міського голови Крупського А.Ф. та заступника міського голови (в.о. керуючого справами виконкому) Таратуту Л.М.

Міський голова

І.І.Куліченко

Додаток
до розпорядження міського голови

від 17.01.03 № 499

П Л А Н

заходів щодо відзначення Дня соборності України у місті Дніпропетровську

22.01.03

№ п/п	Назва заходу та місце проведення	Термін виконання	Відповідальні
1	Організація у навчальних закладах міста тематичних уроків та лекцій, присвячених висвітленню історичного значення утворення єдиної (соборної) української держави	3 22.01.03	Драгунов Г.П., начальник управління освіти та науки міської ради
2	Проведення тематичних виставок і лекцій у музеях та бібліотеках міста	3 22.01.03	Бойко В.М., начальник управління культури та мистецтв міської ради
3	Організація проведення заходів, спрямованих на поглиблення взаємодії політичних сил та громадських організацій, з метою об'єднання зусиль щодо подальшої стабілізації політичного і соціально-економічного розвитку міста	Протягом січня 2003 року	Квітка С.А., начальник управління внутрішньої політики міської ради
4	Висвітлення у засобах масової інформації ходу проведення заходів та історичного значення утворення єдиної (соборної) української держави	Протягом січня 2003 року	Мазніченко Т.В., керівник прес-служби міського голови
5	Урочисте покладання квітів до пам'ятника Т.Г.Шевченку: - упорядкування території біля пам'ятника та прилеглої частини вул.Леніна;	22.01.03 13.30 До 22.01.03	Медведчук В.М., начальник управління комунального господарства міської ради;

76

Ф. 280, оп. 1,
спр. 2563,
арк. 15, 16.

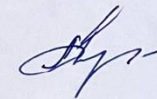
<p>- підготовка сценарію церемонії, замовлення та виготовлення квіткової продукції (2 великі корзини), забезпечення необхідних фонограм;</p>	<p>Бойко В.М., начальник управління культури та мистецтв міської ради; Медведчук В.М., начальник управління комунального господарства міської ради; Мішенін М.І., директор КП "Квіти Дніпропетровська" (за узгодженням);</p>
<p>- виконання робіт щодо електрозабезпечення та звукового підсилення церемонії;</p>	<p>Чистяков С.В., директор Дніпропетровських міських електричних мереж ВАТ ЕК "Дніпрообленерго"; Ціватий В.В., в.о. начальника центру технічної експлуатації радіофікації Дніпропетровської дирекції ВАТ "Укртелеком"; Олефіренко О.А., директор Дніпропетровського державного комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення "Міськсвітло";</p>
<p>- виготовлення та встановлення у визначених місцях святкових вітальних лозунгів;</p>	<p>Лебедев А.І., начальник МКП "Адміністративно-технічне управління";</p>
<p>- установа двох корзин з прапорами розквітнення біля пам'ятника;</p>	<p>Андрющенко В.М., голова Бабушкінської районної у місті ради;</p>
<p>- встановлення Державного прапора України біля пам'ятника;</p>	<p>Забіяка К.І., завідувач загального відділу міської ради;</p>
<p>- забезпечення тимчасового припинення вуличної торгівлі на прилеглій до місця проведення церемонії території Театральної площі;</p>	<p>Чигринєць В.Г., начальник управління взаємодії з правоохоронними і контролюючими органами міської ради; Кадун В.І., начальник управління споживчого ринку та агропромислового комплексу міської ради;</p>
<p>- забезпечення участі у церемонії керівників підрозділів міської ради;</p>	<p>Забіяка К.І., завідувач загального відділу міської ради;</p>

17

<p>- забезпечення особистої участі у церемонії голів районних у місті рад, керуючих справами виконкомів районних у місті рад та представників від районів міста;</p> <p>- забезпечення розстановки міської та районних делегацій під час проведення церемонії;</p> <p>- медичне забезпечення церемонії (одна бригада "швидкої допомоги");</p> <p>- забезпечення охорони громадського порядку та тимчасового припинення дорожнього руху на вулиці Леніна під час проведення церемонії;</p> <p>- забезпечення участі військового духового оркестру у церемонії;</p> <p>- транспортне забезпечення (за окремими заявками)</p>		<p>Кугіт П.І., завідувач організаційного відділу міської ради;</p> <p>Кугіт П.І., завідувач організаційного відділу міської ради</p> <p>Рудяк О.О., начальник управління охорони здоров'я міської ради;</p> <p>Чигринєць В.Г., начальник управління взаємодії з правоохоронними і контролюючими органами міської ради;</p> <p>Груздев В.О., завідувач відділу мобілізаційної і оборонної роботи міської ради;</p> <p>Ляшенко А.І., начальник управління транспорту міської ради</p>
<p>6 Урочисті збори громадськості міста у Театрі імені Т.Г.Шевченка:</p> <p>- участь у підготовці сценарію зборів та концертної програми, підготовка сцени та зали;</p> <p>- забезпечення участі представників громадськості міста та працівників підрозділів міської і районних у місті рад, розсадка учасників зборів у залі (за окремим планом)</p>	<p>22.01.03 14.00</p>	<p>Бойко В.М., начальник управління культури та мистецтв міської ради;</p> <p>голови районних у місті рад; Кугіт П.І., завідувач організаційного відділу міської ради; Забіяка К.І., завідувач загального відділу міської ради</p>

Заступник міського голови
(в.о. керуючого справами виконкому)

9.71

Л.М.Таратута

18

Ф. 280, оп. 1,
спр. 2563,
арк. 17, 18.

ПЯТНИЦА, 22 ЯНВАРЯ 1999 г.

ДНЕПР ВЕЧЕРНИЙ

№ 10
(9874)

СОБОРНОЙ УКРАИНЕ БЫТЬ!

Эти святые слова прозвучали 22 января 1919 года в Киеве у Софиевского собора. Здесь 80 лет назад был провозглашен Акт о воссоединении Украинской Народной Республики и новообразованной Западно-Украинской Народной Республики в единое соборное государство. Осуществилась извечная мечта, которой жили и за которую боролись и умирали лучшие сыновья Украины.

Во время торжеств был зачитан Универсал Директории УНР, который провозглашал:

„Од нині воедино зливаються століттями відірвані одна від одної частини Єдиної України - Західно-Українська Народна Республіка (Галичина, Буковина і Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна.

Од нині є єдина незалежна Українська Народна Республіка.

Од нині Народ Український, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними, дружніми зусил-

лями всіх своїх синів будувати нероздільну самостійну Державу Українську на благо і щастя всього її трудового люду”.

К сожалению, долго держаться молодой республике не удалось. И прежде всего из-за имперских амбиций северного соседа, который не мог смириться с существованием независимого соборного украинского государства.

Но все же историческая справедливость восторжествовала. Пусть и через более чем 70 лет, но Украина, наперекор всему, стала суверенной державой и заняла надлежащее место в мировом сообществе. А «день злуки всіх українських земель» вошел в ее историю как один из самых значимых. И сегодня, отмечая День соборности Украины, мы с чувством глубокой благодарности вспоминаем и говорим о тех, кто боролся, сложил свои головы за ее единство и независимость.

СОБОРНОЙ УКРАИНЕ БЫТЬ!

Эти святые слова прозвучали 22 января 1919 года в Киеве у Софиевского собора. Здесь 80 лет назад был провозглашен Акт о воссоединении Украинской Народной Республики и новообразованной Западно-Украинской Народной Республики в единое соборное государство. Осуществилась извечная мечта, которой жили и за которую боролись и умирали лучшие сыновья Украины.

Во время торжеств был зачитан Универсал Директории УНР, который провозглашал:

„Од нині воедино зливаються століттями відірвані одна від одної частини Єдиної України - Західно-Українська Народна Республіка (Галичина, Буковина і Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна.

Од нині є єдина незалежна Українська Народна Республіка.

Од нині Народ Український, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними, дружніми зусил-

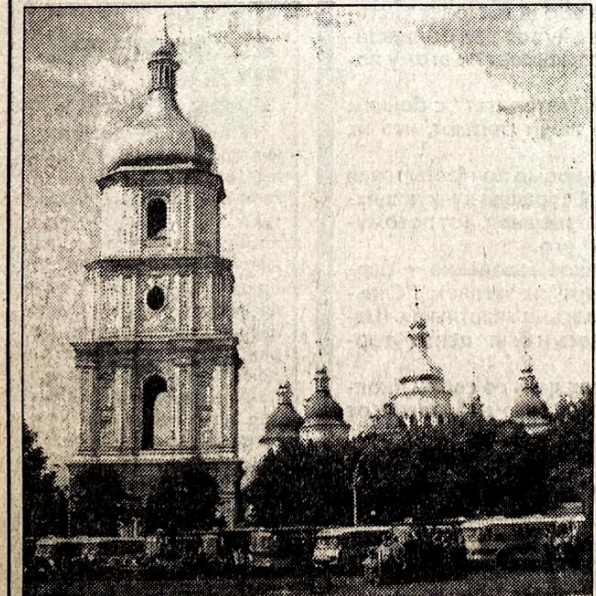
лями всіх своїх синів будувати нероздільну самостійну Державу Українську на благо і щастя всього її трудового люду”.

К сожалению, долго держаться молодой республике не удалось. И прежде всего из-за имперских амбиций северного соседа, который не мог смириться с существованием независимого соборного украинского государства.

Но все же историческая справедливость восторжествовала. Пусть и через более чем 70 лет, но Украина, наперекор всему, стала суверенной державой и заняла надлежащее место в мировом сообществе.

А «день злуки всіх українських земель» вошел в ее историю как один из самых значимых. И сегодня, отмечая День соборности Украины, мы с чувством

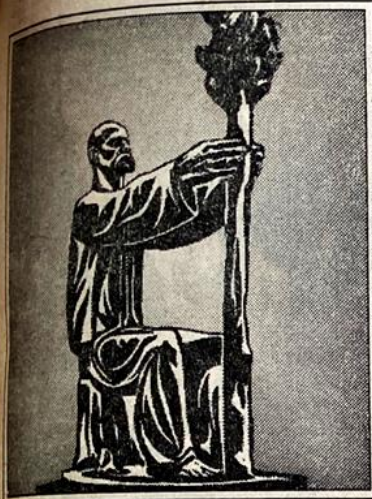
глубокой благодарности вспоминаем и говорим о тех, кто боролся, сложил свои головы за ее единство и независимость.

Здесь, на площади у Софиевского собора, 22 января 1919 года был провозглашен Универсал об объединении всех украинских земель в единую суверенную Народную Республику

Выпуск газеты “Днепр
вечерний”

від 22.01.1999 № 10, арк. 1.

Наше місто

НАШ ГОРОД

№10(1030) ♦ індекси 30037, 40196 ♦

Подія

СВЯТО СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

Сьогодні минає 80 років від дня проголошення у Києві на площі біля Софійського собору "Акту злуки" Західно-Української Народної Республіки і Української Народної Республіки в єдину державу. 22 січня 1919 року, до першої річниці прийняття Центральною Радою Четвертого універсалу, який проголошував незалежність УНР, було урочисто оприлюднено документ, що починався словами: "ЗУНР заявляє цим непохитний намір злитись у найкоротшій часі в одну велику державу з УНР — значить, заявляє про свій намір перестати існувати як окрема держава, а натомість увійти з усією територією і населенням як складова частина державної цілісності УНР..."

Варто зауважити, що в той час подібне об'єднання двох частин України, які ще кілька років тому були розшматовані між Австро-Угорською та Російською імперіями, стало доволі сміливим кроком як зі сторони ЗУНР,

так і УНР. Це могло призвести до війни з Польщею, яка претендувала на Галичину.

ЗУНР стала називатися "Західно-Українською областю Української Народної Республіки" (ЗОУНР). Але зі змін, що сталися потім, можна відзначити хіба що заміну лева на прапорі ЗОУНР на тризуб. Адже фактичної злуки не відбулося, організація влади не змінилась, і обидві держави надсилали кожна свої окремі місії за кордон, мали власні армії, уряди та законодавчі органи.

Минув 71 рік, і 21 січня 1990 року, ще в радянській Україні, було організовано "живий ланцюг". Майже три мільйони людей, взявшись за руки, сполучили Київ зі Львовом. Цією

акцією відзначалися річниці 22 січня 1918-го і 1919 років.

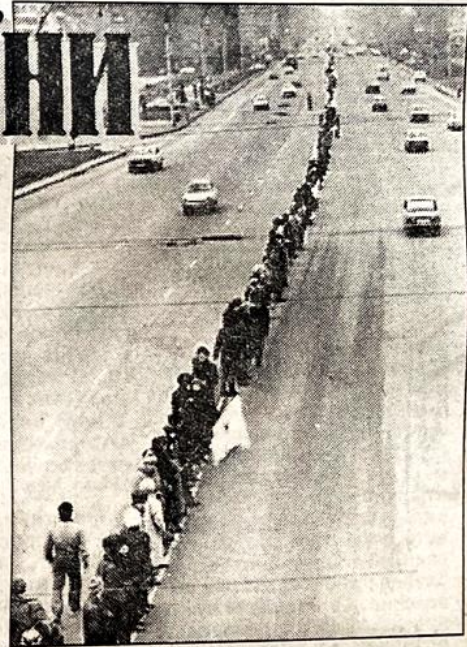
22 січня 1999 року лідери львівських організацій "Руху", "Реформ і порядку" і НДП збираються зорганізувати в місті "живий ланцюг" між пам'ятниками Тарасу Шевченку, Михайлу Грушевському та Івану Франку. За словами лідера львівського Руху Ярослава Кендзьора, акція має "нагадати про історичний досвід — коли ми йшли разом, то здобували перемоги, коли йшли порізно, то терпіли поразки".

На думку організаторів акції, вона має дати новий поштовх, а також морально піднесення для об'єднання демократичних сил. Але, опитуючи громадян Львова, кореспондент ЦЖД почу в

відповідь, що більшого морального піднесення їм би дала ліквідація заборгованості з заробітної плати.

Однак, як би там не було, не можна недооцінювати історичної ваги ані проголошення Центральною Радою Четвертого Універсалу, ані "Акту злуки", ані "живого ланцюга". "Головне історичне значення злуки ЗУНР і УНР полягає в тому, що ця подія засвідчила споконвічне прагнення українського народу до створення єдиної незалежної соборної держави", — вважає лауреат звання "Вчитель року-98", викладач історії і права львівської школи бізнесу "777" Лілія Пилипенко.

Василь ТРУХАН, Львів.
Фото ЦЖД.

Випуск газети "Наше місто"
від 22.01.1999 № 10, арк. 1.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАИНЫ ЛЕОНИД КУЧМА ПОЗДРАВИЛ УКРАИНСКИЙ НАРОД С ДНЕМ СОБОРНОСТИ

Президент Леонид Кучма поздравил украинский народ по случаю Дня соборности Украины и 85-й годовщины со дня провозглашения независимости Украинской Народной Республики IV Универсалом Центральной Рады. Как известно, 22 января 1918 года Центральна Рада провозгласила самостоятельность, независимость и суверенитет Украины. Спустя год на Софийской площади в Киеве в присутствии десятков тысяч киевлян был объявлен «Акт Злуки»

- воссоединения Украинской Народной Республики и Западно-Украинской Народной Республики.

В приветствии Леонида Кучмы, в частности, говорится: «Идея единства украинских земель веками властвовала в общественном сознании украинцев. Свидетельством тому являются наши летописи, творчество Тараса Шевченко, деятельность всех украинских партий и других политических организаций конца XIX - начала XX столетия». «И вот отныне, - подчеркивалось в Акте, - воедино сливаются столетиями оторванные друг от друга части единой Украины». Вхождение Западной Украины, других территорий в состав Советской Украины, включение Крыма - это звенья единого процесса, считает Леонид Кучма.

Президент подчеркнул, что причинами поражения Украинской Народной Республики были конфронтация, распыление государственного потенциала нации между разными политическими силами, личное противостояние лидеров. «К величайшему сожалению, этот важный урок оказался так и не усвоенным многими современными украинскими политиками. И сегодня мы являемся свидетелями регулярных попыток отдельных политических сил спровоцировать противостояния разных ветвей власти», - отметил он. В обращении говорится о том, что из непрерывного существования объединенной Украинской Народной Республики можно вынести еще один урок: «Следует искать пути органического объединения интересов центра и регионов. Эта проблема была чрезвычайно тяжелой для УНР и в значительной мере определила ее судьбу».

ДНЕПР ВЕЧЕРНИЙ

№ 11
(10676)

СРЕДА, 22 ЯНВАРЯ 2003 г.

«Мы переживаем очень ответственный период. Сохранение территориальной целостности Украины, консолидация нации на общих основах - эти проблемы актуальны и теперь», - сказал Президент. По его мнению, одной из причин потери независимости в те годы была недостаточная внешняя поддержка государственных усилий украинской власти. Страна не имела стабильных партнеров, заинтересованных в ее независимости. Леонид Кучма подчеркнул, что международное положение нынешней Украины существенно изменилось. «Мировое сообщество осознало важность существования нашего государства. Это наше большое завоевание и большое преимущество», - убежден Президент.

Накануне Дня соборности Украины к землякам обратились глава облгосадминистрации Николай Швец и председатель областного совета Галина Булавка. В их обращении, в частности, говорится: «Несмотря на все трудности на пути радикальных рыночных реформ, объявленных Президентом Украины Леонидом Даниловичем Кучмой, за последние годы в экономике развернулись процессы реструктуризации промышленности, ее технического перевооружения, достигнута финансовая стабилизация. А также состоялся перелом в реформировании отношений собственности как в городе, так и в селе. Целостность родной земли и народа является гарантией силы, стабильности и будущего процветания нашей родной Украины. Только в таких условиях она сможет занять достойное место в мировом сообществе».

Випуск газети «Днепр вечерний»
від 22.01.2003 № 11, арк. 1.

ТЕБЕ, УКРАИНА, ЛЮБОВЬ И ПОКЛОН

Вспоминая прошлое, мечтали о счастливом будущем

Цветы - Кобзарю

В Днепропетровске прошли торжественные мероприятия, посвященные Дню соборности Украины. В минувшую среду возле памятника Тарасу Шевченко, расположенного в центре города, собралось огромное количество горожан и гостей мегаполиса. Звучали красивые украинские песни, состоялся митинг, на котором зрители услышали отрывки из истории нашей независимой державы. К памятнику Кобзарю руководители области и города возложили букеты цветов.

В Днепропетровском украинском музыкально-драматическом театре имени Т.Шевченко прошел праздничный вечер. С докладом о путях развития Украины выступил глава областной государственной администрации Н.Швец. О прошлом Украины, о ее современности говорила в своем докладе доктор исторических наук, профессор Национального горного университета А.Швыдько.

Завершил празднование Дня соборности Украины концерт мастеров искусств и аматоров.

**В.ПАЩЕНКО.
Фото Дмитрия КРАВЧЕНКО.**

Анна ШВЫДЬКО,

доктор исторических наук, профессор Национального горного университета

О тныне воедино сливаются столетиями оторванные одна от другой части Украины - Запорожская Народная Республика и Надднепрянская Великая Украина. Отныне есть единая независимая Украинская Народная Республика. Эти слова прозвучали 22 января 1919 г. на торжественном собрании Трудового Конгресса Украины (Всеукраинского предпарламента), которое состоялось на Софиевской площади в Киеве. Именно тогда был принят Универсал Соборности Украины.

В "Толковом словаре" В.И. Даля термин "соборно" связан со значением "собирать" (земли - "общие", "общими силами", "согласием", "содействием"). То есть, к единству (соборности) разные части украинских земель пришли путем согласия их органов власти, представляющих волю народа.

Для того, чтобы понять значение провозглашенного 22 января Универсала Соборности, необходимо хотя бы очень кратко охарактеризовать исторический путь развития украинских земель. В древности все этнические земли современной Украины входили в состав Киевской Руси.

В начале XII в., когда начался процесс политического распада государства, Киев потерял значение главного политического центра среди княжеств Руси. Со временем объединительную миссию взял на себя могущественное Галицко-Волинское княжество.

Однако этот процесс был прерван монголо-татарскими нашествиями в середине XIII в., следствием которого было разрушение городов и сел, уничтожение населения, ведь именно по юго-западным княжествам бывшей Руси прошлись монголо-татарские орды. Разрушенные и ослабленные украинские земли не смогли противостоять натиску соседних растущих государств и вскоре оказались в составе

Завтра – День соборности Украины

А БУДУТ СЫН И МАТЬ, И СВЯТО ЖИТЬ БУДУТ ЛЮДИ НА ЗЕМЛЕ

ве Польши, Великого княжества Литовского, Венгрии, Молдавского княжества.

Однако силы народа безграничны, процесс его возрождения как этнического единства был неизбежен. В основе этого возрождения - образование и возрастание политической, экономической и духовной роли украинского казачества. Благодаря длительной и упорной национально-освободительной борьбе во главе с казачеством украинский народ смог освободить значительную территорию от польско-шляхетского господства и создать в середине XVII в. свое казачье государство (Гетманщину). Украинское казачье государство, гарантом которого была Запорожская Сечь, просуществовало 134 года.

Запорожские земли четыре века находились под властью Польши (с 1569 г. - Речи Посполитой) - вплоть до ее исчезновения как государства во второй половине XVIII в. После раздела Речи Посполитой монархическими государствами Правобережная Украина отошла к Российской империи, а западноукраинские земли были отданы во владение Австрии, владичество которой продолжалось до распада Австро-Венгрии (так монархия стала называться с 1867 г. после присоединения к ней Венгрии с Закарпатьем) в 1918 г.

Следует заметить, что вопреки длительной разобщенности украинских земель государственными границами, в сознании народа всегда существовало чувство своего единства. Идея общности и необходимости объединения проявлялась в общественно-политических и национально-освободительных движениях, в культуре, символике, литературе, исторических сочинениях.

В 1914 г. началась Первая мировая война, которая привела к обострению социально-экономических и национальных противоречий в крупных странах, участвующих в войне и, как следствие, к революции 1917 г. в Российской империи, а в октябре-ноябре 1918 г. - в Германии и Австро-Венгрии.

Возникнув в тяжелые годы мировой войны и разрухи, формируясь в условиях начавшейся

гражданской войны, Украинская Народная Республика, провозглашенная IV Универсалом Центральной Рады (образована на выборной основе из представителей различных украинских партий, организаций, обществ и групп с полномочиями до Всеукраинского учредительного собрания) 22 января 1918 г., пыталась организовать нормальное функционирование государства.

На западноукраинских землях события также развивались стремительно. Под давлением революционных масс Австро-Венгрии император 18 октября 1918 г. издал манифест о преобразовании госу-

дарства в федерацию с предоставлением права так называемым "коронным землям" (к которым относились и Галиция) создавать свои представительные органы - национальные советы (рады). На этой юридической основе украинские представители в австрийском парламенте, члены Галицкого и Буковинского областных сеймов, представители от политических партий и объединений в день провозглашения императорского манифеста собрались во Львове и создали Украинскую национальную раду, которая должна была начать переговоры с правительством о предоставлении автономии. Укра-

инская национальная рада действовала конституционным путем, посылала делегацию в Вену свою делегацию. Правительство отказалось признать единство всех украинских земель империи как отдельную административную единицу. Такой единицей оно признавало лишь в целом Галицию (то есть, ее польскую и украинскую части).

Поскольку Польша считала Галицию своей, она намеревалась 1 ноября 1918 г. там вооруженным путем полностью взять власть в свои руки. В связи с этим в ночь на 1 ноября Украинская национальная рада предприняла упреждающие действия, подчинив

себе важнейшие стратегические пункты - почту, телеграф, банк, военные казармы. Она издала Обращение к народу, в котором провозглашалось образование на украинских землях, входивших в состав Австро-Венгрии, независимого государства. 9 ноября это государство обрело название - Западно-Украинская Народная Республика (ЗУНР).

Территория новопровозглашенного государства охватывала Восточную Галицию, Северную Буковину, Закарпатье с населением 6 млн. чел. Фактически же ЗУНР существовала в значительно более узких пределах, ибо вскоре с санкции Антанты Северную Буковину захватила Румыния, Закарпатье - сначала Венгрия, а потом Чехословакия.

Одной из главных задач правительства ЗУНР было объединение с УНР, что означало осуществление извечных стремлений украинского народа и давало возможность общими усилиями обрести независимость. 14 декабря 1918 г. в г. Фастове между УНР и ЗУНР был подписан Предвступительный договор (по-современному: договор о намерениях).

На сессии Украинской народной рады ЗУНР 3 января 1919 г. было принято "Постановление о соединении Западно-Украинской Народной Республики с Украинской Народной Республикой" и избрано 65 делегатов для участия в провозглашении Акта Соборности Украины, а также для последующего представительства в Трудовом Конгрессе Украины.

На Конгресс предполагалось избрать 593 делегата, однако из-за военно-политической ситуации реально в Киев смогли прибыть лишь 400 делегатов. Было обеспечено территориальное представительство. Для территории УНР представительство было таким: от крестьян - 377 делегатов, избранных на уездных крестьянских съездах; на губернских съездах избирались делегаты от рабочих (118 мандатов) и интеллигенции (33 мандата).

По своему составу Трудовой Конгресс Украины, который начал свою работу 22 января 1919 г., воплощал в себе все украинские земли, то есть соборную Украину. Именно на нем и был провозглашен Акт Соборности УНР и ЗУНР. Конгресс работал по

28 января, приняв в последний день "Закон о форме власти в Украине".

После провозглашения Акта Соборности Украины западноукраинские земли получили статус Западной области Украинской Народной Республики. Предполагалось, что вскоре будет создан парламент страны (Всеукраинское учредительное собрание) для ратификации принятого документа о единении земель и для разрешения важнейших проблем государственного строительства.

Для полноты объективности в изложении событий заметим, что на Конгрессе звучали не только торжественные речи, но и велись острые политические дискуссии. Очевидным было и столкновение региональных интересов на украинской политической сцене.

Однако историческое значение Акта Соборности Украины 22 января 1919 г. несомненно, несмотря на то, что вскоре национально-государственное строительство в Украине потерпело поражение. Ушли в историю под давлением обстоятельств внутреннего и внешнего порядка как УНР, так и ЗУНР. Историческим оказался и Трудовой Конгресс Украины, принявший Акт Соборности. Именно тогда была сделана попытка демократического выбора, был создан прецедент широкого и свободного обсуждения альтернативных вариантов государственного строительства в Украине.

Акт Соборности тогда фактически не мог быть реализован по причине множества обстоятельств и факторов, всем хорошо известных из истории нашей страны. Но он остался в истории народа и государства как один из символов его единства, как важнейший шаг к объединению всех украинских земель в рамках одного государства. Это произошло значительно позднее: сначала объединение земель, а потом и провозглашение независимости Украины.

Уроки времен УНР и ЗУНР поучительны. Ведь и сегодня судьба Украины в значительной мере зависит от политической и государственной мудрости и ответственности руководителей всех уровней, от высокой сознательности народа, от единства всех, кому дороги интересы нашего государства, кто верит в будущее Украины.

ПАМЯТЬ НАРОДА НЕ СТИРАЮТ ГОДЫ

Ровно 85 лет назад, 22 января 1919 года, на Софиевской площади Киева был провозглашен акт объединения восточных и западных украинских земель, который вошел в историю, как Акт Соборности. Несмотря на то, что рассказ об этом символическом событии восемь с половиной десятилетий занимает достойное место в лекциях украинских историков, государственным праздником этот день был объявлен всего несколько лет назад.

В Днепропетровске День соборности был отмечен официальным митингом возле памятника Тарасу Шевченко, символизирующего, по мнению многих, торже-

Дата ство идеи единой соборной Украины. Национальный гимн, грянувший из динамиков, настроил всех собравшихся на серьезный и очень торжественный лад. На фоне серого пасмурного дня ярко выделялись полотнища национального флага и букеты живых цветов в руках многих. Первыми огромные корзины красных гвоздик к подножию памятника Кобзарю возложили руководители города и области. Завершились торжества в честь Дня соборности Украины праздничным концертом в театре имени Т.Шевченко.

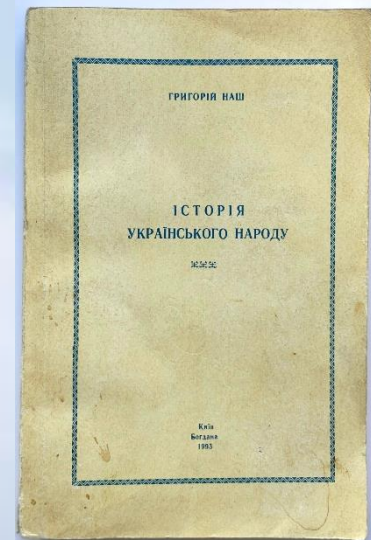
Дань исторической памяти, наличие которой отличает каждый цивилизованный народ, Днепропетровщина в очередной раз отдала вполне достойно.

Т. КОРИНЕНКО.
Фото
Виктора
ГРАБОВСКОГО.

Идея соборности по-прежнему близка многим

АНК
десять

б) на **Україні**. На Україні так само згуртувались потайні політичні товариства. Вони домагались волі Україні. 1820 р. склалося потайне товариство «Соединенных Славян». Воно добивалось, щоб усі слов'янські народи поєднались в одну спільну державу народів-спільників, щоб у тій державі всі народи мали однакові права, жили спілкою (федерацією). Тоді ж таки на Україні склалося й «Малоросійське общество», яке домагалось політичної самостійності України.

Культурно-просвітні товариства. Поруч з потайними політичними гуртками народились легальні культурно-просвітні товариства. Зацікавлення українською мовою, народним побутом, історією й т. ін. зводило тогочасну українську інтелігенцію в культурно-просвітні та народницькі гуртки. В 1820—1830 рр. особливо відомий був Харківський гурток. Коштом місцевого дворянства, — нащадків слобідської старшини, — в Харкові засновано було 1805 р. університет, а згодом дівочий інститут, театр; видавалися журнали, збірники й т. ін. Освіта тоді проводилась тільки московською мовою. Письменство так само було московське. Проте, поруч московського, з'явилися й українські вірші, оповідання й статті. Щодалі, то більше. Крім Харкова, українські гуртки заклались в Москві й Петербурзі.

«Декабристи» 1825 р. 1825 р. помер цар Олександр I. По закону його місце мав заступити брат Костянтин. Костянтин зрікся престолу на користь третього брата Миколи. Миколу не любили за його жорстокість та свавільність. Військові люди зі згаданих потайних товариств, на чолі з полковником Пестелем, Муравйовим-Апостолом та поетом Рилєєвим, вийшли 14 грудня 1825 р. на вулиці Петербурга й стали вимагати, щоб царем був Костянтин згідно конституції, тобто по особливій умові з народом. Миколи не

218

ББК 63.3(4 УКР)
Н37

Наш Г.
Історія українського народу.— К.: Богдана,
1993.— 248 с.

У книзі в популярній формі викладено історію України від найдавніших часів до початку нашого сторіччя.
— Розрахована на учнів шкіл та гімназій, а також масового читача.
Друкується за виданням т-ва «Час» у Києві, 1919 р.

ISBN 5-7707-4950-4

хотіли. Микола вислав проти повстанців гармати. Декого постріляно, а декого зловлено чи розігнано. Половлених віддали під суд. Ватажків (Пестеля, Рилєєва, Каховського, Муравйова-Апостола, Бестужева-Рюміна) засудили на смерть і стратили. Решту заслано в Сибір на найтяжчу каторгу. Серед них були й українці. Через те, що вся подія сталася в «декабрі» місяці, всіх причетних до того повстання прозвано «декабристами».

Історія українського народу: відповідальні за випуск: Л. Колодій, Б. Логінов / технічний редактор Б. Л. Полонський/коректор Ф. Мефьодова-Короніо - Науково-популярне видання Григорій наш-К.: Богдана, 1993. - 248 с.

СООБЩЕНИЕ ПРЕЗИДИУМА ВУЦИК О СОЗЫВЕ
II ВСЕУКРАИНСКОГО СЪЕЗДА СОВЕТОВ³⁵
В ЕКАТЕРИНОСЛАВЕ

9 марта 1918 г.

Про II Всеукраїнський з'їзд Рад

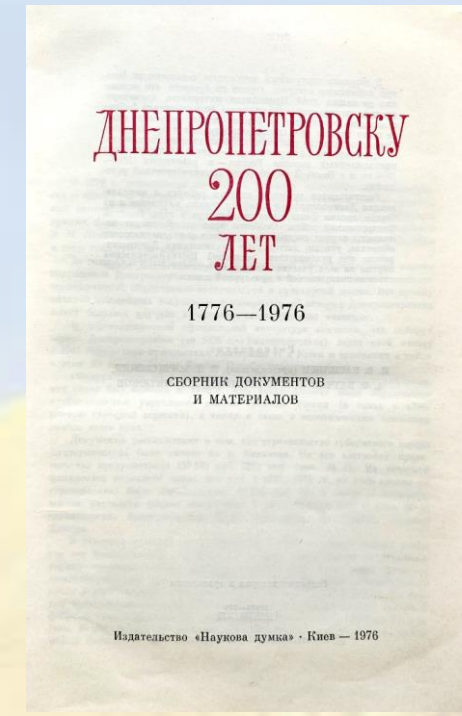
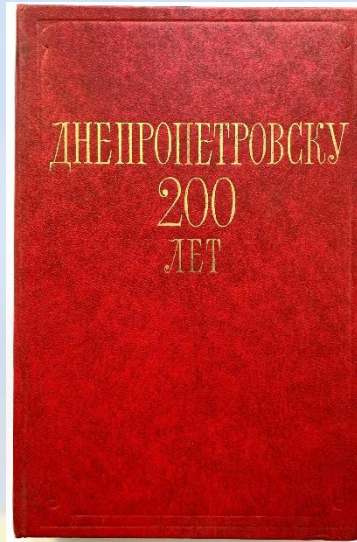
Повідомлення Президії ЦВК Рад України 9 березня 1918 р.

Всім, всім, всім Радам депутатів на Україні

з Полтави

Всеукраїнський з'їзд робітничих, солдатських і селянських депутатів, перенесений в м. Катеринослав, відбудеться 15 березня нового стилю. Рішення наступного з'їзду матимуть велике значення для долі [України] і її міжнародного стану. Представництво губернських, повітових і особливо волосних Рад надзвичайно важливе і необхідне. Доля України, інтереси робітників, селян і всіх трудящих владно вимагають вжити всіх заходів для направлення представників [на з'їзд], незважаючи на перешкоди і утруднення, що можуть зустрітися.

Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР, том перший. К., 1963, с. 71.

³⁵ II Всеукраинский съезд Советов рабочих, крестьянских и солдатских депутатов состоялся 17—19 марта 1918 г. в гор. Екатеринославе. Съезд проходил в условиях начавшегося нашествия на Украину австро-германских захватчиков. На съезде было 964 делегата, из них большевиков — 428, «левых» эсеров — 414, беспартийных — 90. Остальные делегаты принадлежали к разным мелкобуржуазным партиям. Съезд обсудил такие основные вопросы: 1) политический момент; 2) Украина и федерация; 3) военное положение; 4) земельный вопрос и др. Съезд протекал в обстановке чрезвычайно острой борьбы большевиков против «левых коммунистов» и других капитулянтов. По всем обсуждаемым вопросам в основном были приняты резолюции, предложенные большевиками. Съезд избрал ЦИК Советов Украины.— Док. № 123.

ДНЕПРОПЕТРОВСКУ 200 лет: Сборник документов и материалов / И. В. Васильев (председатель), В. Я. Борщевський, А. Ф. Ватченко, Н. А. Гаевская, А. Г. Митюков – Киев: издательство «Наукова думка», 1976. - 510 с.

РЕЗОЛЮЦИЯ ЕКАТЕРИНОСЛАВСКОЙ ОБЩЕГОРОДСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ КП(б)У О ПОДДЕРЖКЕ РАБОЧЕ-
КРЕСТЬЯНСКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА СОВЕТОВ УКРАИНЫ
И НЕОБХОДИМОСТИ ВЕСТИ РЕШИТЕЛЬНУЮ БОРЬБУ
С КОНТРРЕВОЛЮЦИОННОЙ ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАДОЙ

1 декабря 1918 г.

По текущему моменту принята резолюция, которая в общих чертах сводится к тому, что:

1. Политический момент для захвата власти на Украине назрел. Органами этой власти будут являться Советы рабочих и крестьянских депутатов. К организации последних необходимо приступить немедленно.

2. Организованное рабоче-крестьянское правительство является революционным боевым центром, который координирует повстанческие усилия рабоче-крестьянского люда Украины.

3. Германская революция приобретает характер гражданской войны под лозунгами диктатуры пролетариата, и вопросом дня является создание единого красного фронта Россия — Германия.

4. Революция в странах Антанты уже начинает подтачивать тот сук, на котором до сих пор держалась аннексионная политика держав Согласия, и оккупация Украины «союзниками» не является столь сугубой опасностью, на которой можно было бы строить поражение повстанческого фронта.

5. Необходимо укрепить позиции, строить революционные окопы и принимать на себя удар зарвавшегося международного капитала.

6. Необходимо вооружиться, организовывать [отряды] Красной Армии и вести беспощадную гражданскую войну с украинской черной кликой и представителями Центральной рады.

Газ. «Звезда», № 2, 4 декабря 1918 г.

ОБРАЩЕНИЕ ЕКАТЕРИНОСЛАВСКОГО ГУБКОМА КП(б)У
К КОММУНИСТАМ С ПРИЗЫВОМ ВОЗГЛАВИТЬ
БОРЬБУ ТРУДЯЩИХСЯ ПРОТИВ ПЕТЛЮРОВЦЕВ

1 декабря 1918 г.

В [решающий] момент революционного восстания³⁶ вы должны быть все на своих постах — впереди красных повстанцев, на баррикадах, у коммунистических знамен. Губернский комитет партии призывает вас быть организованными, иметь оружие, обучиться владеть им, подчиняться партийной дисциплине и точно

154

выполнять все постановления партийных центров. На вас лежит глубокая ответственность перед лицом всемирного пролетариата, перед историей социалистического движения. За работу!

Екатеринославский Комитет КП(б)У

Газ. «Звезда», № 1, 1 декабря 1918 г.

³⁶ В Екатеринославской губернии в конце 1918 г. и начале 1919 г. развернулось широкое повстанческое движение против немецко-австрийских оккупантов, гетманщины, а затем — петлюровской Директории. Районом сосредоточения основных сил повстанцев был Павлоградский уезд. В середине декабря 1918 г. он почти полностью был освобожден от немецко-австрийских оккупантов и петлюровцев. В других местах губернии во второй половине 1918 г. вспыхнули жестокие бои рабочих против петлюровцев за освобождение Екатеринослава и других городов. Эти военные действия екатеринославских и других рабочих в конечном итоге облегчили наступление Красной Армии.

ДНЕПРОПЕТРОВСКУ 200 лет: Сборник документов и материалов / И. В. Васильев (председатель), В. Я. Борщевський, А. Ф. Ватченко, Н. А. Гаевская, А. Г. Митюков — Киев: издательство «Наукова думка», 1976. - 510 с.

На аверсі монети розміщений малий державний герб України, у центрі на дзеркальному тлі – шрифтова композиція з абревіатур УНР та ЗУНР, літери яких декоровані орнаментами.

На реверсі монети на дзеркальному тлі розміщено фрагмент тексту Акту Злуки. Ліворуч і праворуч від напису розміщено медальони із зображеннями символів земель: лева - Західної України (ліворуч) та Архангела Михаїла - центральної України (праворуч), унизу напис півколом "100 років Акту Злуки".

Ювілейна монета з особистої колекції головного спеціаліста управління архівної справи Дніпровської міської ради Григор'євої Олени Анатоліївни. Номінал 5 гривень. Введена в обіг 17.01.2019 року. Присвячена урочистому проголошенню акта про об'єднання УНР і ЗУНР в єдину незалежну державу.